

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient de tramitació ordinària núm. 1/2024 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat en reunió ordinària de data 29 de gener de 2024 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 1/2024

ASSUMPTE Queixa online del Consell de Col·legis d'Infermeres i Infermers de Catalunya (CCIIC) i els quatre col·legis –COIB, COIGI, COILL i CODITA per unes declaracions del periodista, senyor Jordi Barbeta durant un programa de TV3.

ANTECEDENTS

La queixa es refereix als comentaris del senyor Jordi Barbeta durant la tertúlia de TV 3 “Els Matins” del dia 8 de gener de 2024

La part queixant exposa que el Sr. Barbeta podria haver vulnerat el Codi Deontològic en relació a unes manifestacions que considera falsedats, com que *“els tècnics sanitaris són persones que estan bastant més formades que les infermeres”* o que *“l'acord de Bolonya ja posa per damunt els estudis de tècnic sanitari que no pas els d'Infermeria”*. I afegeix que ningú – ni la presentadora- ho va desmentir.

Consideren que això és una falsedat. I, per tant, es vulnera el criteri primer del Codi Deontològic.

“El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment té l'obligació d'acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible. Els mitjans han d'observar sempre una clara distinció entre les informacions i les opinions, difondre únicament informacions contrastades amb diligència, i evitar la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets.”

AL·LEGACIONS

El dia 15 de gener de 2024, la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals presenta les al·legacions següents.

1.- *Que el Sr Barbeta no és personal de la CCMA. És un tertulià d'un espai del programa “Els Matins” de TV3 que va expressar la seva opinió.*

2. *Que en el seu perfil de xarxes socials va demanar disculpes : “No tinc res contra les infermeres, reconec el seu paper fonamental i mereixen tot el suport a les seves reivindicacions. També he defensat els drets dels tècnics sanitaris i potser perquè no m'he expressat bé s' ha interpretat com un atac a les infermeres. I no. Disculpin-me”*

3.- *Que pel que fa a la presentadora, va complir en tot moment el que disposa el Llibre d'Estil de la CCMA i que estableix que “La persona que dirigeix una tertúlia s'esforça perquè els participants respectin els torns de paraula i exposin amb claredat la seva opinió i les seves reflexions, i no pren partit per cap de les parts ni s'hi identifica. Dinamitza el diàleg, ofereix arguments i introdueix dades objectives sobre el tema del qual es parla, sense donar la seva opinió”.*

INFORME I CONSIDERACIONS

Les afirmacions del senyor Barbeta sobre la “major formació” dels tècnics sanitaris respecte a les infermeres no són exactes.

El Grau **universitari** en Infermeria té una durada de 4 anys i està reconegut amb 240 crèdits ECTS, d'acord amb la [Directiva 2005/36/CE del Parlament Europeu i del Consell de 7 de setembre de 2005](#), relativa al reconeixement de qualificacions professionals; mentre que els cicles de grau superior (tècnics sanitaris) s'estudien en centres de **formació professional** i tenen una durada de 2 anys, amb una equivalència de 120 crèdits ECTS.

Són estudis de diferent durada –Infermeria més de 8.000 hores versus Tècnic Sanitari 2.000 hores–.

Els estudis d'infermeria tenen uns continguts generals i més **teòrics** en front dels de Tècnic Sanitari que son eminentment **pràctics**.

Tenen **competències diferents**, totes necessàries per al bon funcionament del sistema sanitari.

L'objectiu del Pla de Bolonya va ser el d'harmonitzar els estudis en el territori europeu i afavorir la mobilitat dels professionals i, “en cap cas, posar una professió per damunt de l'altra”.

No obstant això, sí és cert que el Pla de Bolonya no s'ha implementat de igual forma a tots els països, i és veritat que Espanya és l'únic en que la Titulació de Tècnic Sanitari (Formació Professional) té només 120 ETCS a diferència d'altres països europeus en que la formació és més llarga i de caire universitari.

En cap cas però, el pla de Bolonya “posa per damunt els estudis de tècnic sanitari que no pas els d’Infermeria”

Assumint que sigui correcta l’afirmació de que existeix una tendència a Europa a augmentar el nivell acadèmic dels Tècnics Sanitaris això no justifica l’afirmació de que “els tècnics sanitaris són persones que estan bastant més formades que les infermeres”. Tenen competències diferents.

Les paraules del senyor Barbeta demostren una falta de coneixement de la realitat del nostre entorn i podrien arribar a considerar-se “dades imprecises” que en certa manera desacrediten el col·lectiu d’infermeres sobre tot al afegir que son “insolidàries”.

Suposem que aquesta afirmació es recolza en la oposició manifestada pel col·lectiu d’infermeria a que els Tècnics Sanitaris accedeixin a titulació universitària sense més.

L’equilibri en el sí dels equips de treball es genera en base a les aportacions tant científiques com tècniques, i pretendre abandonar aquest espai tècnic per migrar a l’universitari, deixaria un buit que hauria de ser ocupat per altres professionals amb titulacions que s’haurien de crear de nou - opina el col·lectiu infermer - .

En qualsevol cas, una opinió favorable o no cap a aquest possible canvi, no justifica mai el fet de desqualificar un col·lectiu titllant - lo d’insolidari.”

(Criteri 2 del Codi : Evitar perjudicis per informacions sense prou fonament. No s’han d’usar expressions injurioses ni difondre dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit a entitats públiques o privades.)

Les declaracions del senyor Barbeta no es corresponen amb la realitat i fomenten un cert desprestigi de la professió d’infermeria.

En aquest cas el periodista fa servir el seu torn de preguntes al conseller, no per plantejar una qüestió, sinó per expressar una opinió crítica amb la professió d’infermeria sense fonament. En el moment en que dona aquestes dades ja no es troba expressant una opinió, sinó fent un exercici d’informació, i per tant està sotmès al criteri 1 del Codi Deontològic. Que, evidentment, incompleix. En cap cas una tertúlia pot significar una llicència per a la mentida o la desinformació. Dues de les principals xacres que minen la credibilitat del periodisme.

El fet que les tertúlies s’incloguin en l’àmbit del gènere d’opinió, no empara als periodistes a difondre dades incorrectes. Si el periodista utilitza el paraigua de la llibertat d’opinió i d’expressió per donar dades falses està incorrent amb la pràctica de la desinformació. Amb l’agreujant que ho està fent en un espai de caràcter informatiu en una televisió pública, als matins de TV3. Sense que ningú, començant pel conseller de Sanitat ho desmenteixi .

Aquest tipus afirmacions, en boca de periodistes coneguts, amb una llarga trajectòria i, encara més, efectuades en una televisió pública i sense declarar que només són opinions personals, no tan sols no beneficien cap professió, com seria en aquest cas la dels Tècnics Sanitaris, sinó que desinformen i creen desconfiança entre els ciutadans, ja especialment sensibles a tot allò que fa referència a la salut i al sistema sanitari.

De conformitat amb la ponència, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD:

El CIC considera que, tot i que la tertúlia s'inclou en l'àmbit del gènere d'opinió, no empara als periodistes a difondre dades incorrectes i, per tant, s'han vulnerat els criteris 1 i 2 del Codi Deontològic en fer-se afirmacions que no es corresponen amb la realitat i fomentar així un cert desprestigi de la professió d'infermeria.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 29 de gener de 2024. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General